

Dominika Zawadzka

Uniwersytet Rzeszowski

ORCID: 0000-0002-9197-7196

Justyna Mika

Uniwersytet Rzeszowski

ORCID: 0000-0002-8866-4738

**XXII MIĘDZYNARODOWA I OGÓLNOPOLSKA
KONFERENCJA ONOMASTYCZNA
(RZESZÓW, 14–16 PAŹDZIERNIKA 2021 ROKU)**

W dniach 14–16 października 2021 r. w Rzeszowie odbyła się XXII Międzynarodowa i Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna, której tematem przewodnim były **Nazwy własne w przestrzeni wielokulturowej**. Gospodarzem cyklicznego forum onomastów był tym razem Uniwersytet Rzeszowski. Zostało ono zorganizowane w trybie hybrydowym – obrady plenarne i część obrad w sekcjach przeprowadzono w formie stacjonarnej, natomiast pozostałą część obrad w sekcjach – w formie online. Zainteresowanym udostępniono także transmisję sesji plenarnej za pośrednictwem platformy internetowej. W wydarzeniu wzięło udział blisko stu prelegentów z ośrodków krajowych, m.in. Polskiej Akademii Nauk, oraz z zagranicy, m.in. z Czech, Rosji, Ukrainy, Chin, Białorusi, Słowacji, Litwy, a także z Belgii, Niemiec, Słowenii i Kazachstanu. Konferencję uroczystie otworzyła Dziekan Kolegium Nauk Humanistycznych dr hab. Agnieszka Myszkowa, prof. UR, słowa powitalne w stronę uczestników skierowali: Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek, Prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych prof. dr hab. Paweł Grata, Dyrektor Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa prof. dr hab. Janusz Pasternak, przedstawiciel Marszałka Województwa Podkarpackiego Waldemar Szumny, Przewodniczący Komisji Onomastycznej prof. dr hab. Artur Rejter oraz Przedstawiciel International Congress of Onomastic Sciences (ICOS) dr hab. Artur Gałkowski, prof. UŁ. Patronatem konferencję objęli ponadto: Przewodniczący Komitetu Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk dr hab. Maciej Eder, prof. PAN, Prezes Polskiego Towarzystwa Onomastycznego

dr Wojciech Włoskiewicz, Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, Wojewoda Podkarpacki Ewa Leniart oraz Prezydent Miasta Rzeszowa Konrad Fijołek.

Obrady w pierwszym dniu konferencji toczyły się w ramach sesji plenarnej oraz trzech sekcji stacjonarnych i dwóch sekcji online. W trakcie podzielonej na dwie części sesji plenarnej, prowadzonej kolejno przez prof. Artura Gałkowskiego z Uniwersytetu Łódzkiego oraz prof. Halszkę Górny z Polskiej Akademii Nauk, uczestnicy mieli okazję wysłuchać pięciu referatów: „Syntetická sústava slovenskej onomastickej terminológie” („Syntetyczny system słowiańskiej terminologii onomastycznej”) (Pavol Odaloš, Słowacja), „Metodologie onomastyczne a kultura” (Mariusz Rutkowski, UWM), „Onim – dyskurs – wielokulturowość. Wokół współczesnego podróżopisarstwa” (Artur Rejter, UŚ), „Logonymum ako súčasť jazykovej krajiny” („Logonim jako część językowego krajobrazu”) (Jaromir Krško, Słowacja), „Zwierciadło kultury. Misterium dobra i zła w dawnym oraz współczesnym nazewnictwie” (Małgorzata Rutkiewicz-Hanczewska, UAM).

Obrady w sekcjach odbywające się zarówno w pierwszym, jak i w drugim (kolejnych pięć sekcji stacjonarnych i cztery sekcje online) dniu konferencji dotyczyły różnych, interesujących poznawczo, obszarów zainteresowania współczesnej onomastyki. Dominowała jednak antroponimia, toponimia oraz chrematonimia.

W ramach podjętej, niezwykle szerokiej, problematyki antroponimicznej prelegenci mówili m.in. o: udziale osobowych nazw własnych w tworzeniu wspólnotowej wizji świata, chińskich pseudonimach internetowych, ekspresywności ludowych przezwisk odmiejscowych, odmianach form nazwisk żeńskich w mediach internetowych w ujęciu pragmatycznym, postrzeganiu nazwisk rodowych przez użytkowników języka – na przykładzie dyskusji internetowych, kształtowaniu się nazwisk Wielkopolan, modnych imionach dzieci polskich celebrytów, granicach polskiej inwencji imienniczej w diachronicznej perspektywie językoznawczo-prawnej, imionach wybieranych dla dzieci nieślubnych w XIX w., a także imionach czeskich i morawskich Romów w okresie przedwojennym.

Wśród rozważań toponimicznych znalazły się m.in. takie zagadnienia, jak: ojkonimy motywowane imionami pochodzenia germańskiego występującymi w średniowiecznej Polsce, toponimia Bieszczadów Zachodnich w kartografii turystycznej PRL, motywacje nazewnicze wybranych tatrzańskich toponimów (polskich i obcojęzycznych), wartości uniwersalne w śląskich nazwach geograficznych pochodzących od nazw ptaków, pogranicza językowe i kulturowe w nieoficjalnym nazewnictwie powiatu jarosławskiego, symptomy pogranicza w kontekście mikrotoponimii Beskidu Niskiego, niemieckie nazwy miejscowości w czeskiej publicystyce powojennej, Polska w rosyjskiej przestrzeni urbanonimicznej oraz kategoria pamięci w urbanonimii Rzeszowa.

Tematykę chrematonimiczną z kolei reprezentowały wystąpienia dotyczące m.in.: perswazyjnego potencjału i funkcji atraktywnej nazw związanych z produk-

cją, dystrybucją i promocją piw rzemieślniczych w Polsce, językowo-kulturowego obrazu kobiecości utrwalonego w chrematonimach marketingowych, nazewnictwa herbat i herbaciarni w perspektywie porównawczej (polsko-czesko-bułgarskiej), nazw pizz w wybranych pizzeriach w Polsce, jak również nazw audycji radiowych z antroponimem odnoszącym się do prowadzącego w tle.

Ostatni dzień konferencji obfitował, ponownie, w wystąpienia różnorodnie tematycznie, przedstawione w ramach sekcji stacjonarnej, dwóch sekcji online oraz sesji plenarnej. W sekcjach rozprawiano o speleonimii słowackiej, porejonimii kolejowej w ujęciu porównawczym (polsko-ukraińskim), problematyce proprialnej w kontekście czeskiego poradnictwa językowego, odtoponimicznej derywacji przmiotnikowej w języku brazylijskiej Polonii, nazewnictwie zakładów rzemieślniczych jako świadectwie współczesnych przemian socjo-kulturowych, zagadnieniu fluencji werbalnej w zakresie nazw własnych u dzieci oraz u osób ze zdiagnozowaną chorobą Parkinsona i w onomastyce literackiej.

Na wieńczącym konferencję posiedzeniu plenarnym, któremu przewodniczył prof. Artur Rejter z Uniwersytetu Śląskiego, zaprezentowano pięć referatów: „Morfemy pochodzenia włoskiego w strukturach neologicznych markonimów polskich i międzynarodowych” (Artur Gałkowski, UŁ), „Nazwy węży w zakłęciach Słowian wschodnich” (Elena Berezowicz i Olesia Surikowa, Rosyjska Akademia Nauk), „Nazwy własne w polskich pieśniach religijnych – na styku tradycji religijnych i kultur” (Kazimierz Ożóg, UR), „Krajobraz onimiczny dawnej Polski i terenów ościennych w wybranych źródłach polsko-francuskich” (Rafał Zarębski, UŁ), „Nazwy własne jako symptomy kultury” (Katarzyna Skowronek, PAN).

MiOKO w odsłonie rzeszowskiej umożliwiła zaznajomienie szerszego grona badaczy z wynikami najnowszych badań referentów. Podkreślenia wymaga fakt, iż wszystkie wystąpienia cechował wysoki poziom merytoryczny, co niejednokrotnie stanowiło asumpt do ożywionej dyskusji i wymiany spostrzeżeń między uczestnikami konferencji, które w przyszłości zapewne zaowocują pogłębieniem i rozszerzeniem dotychczasowych analiz, a co za tym idzie – dalszym rozwojem onomastyki. Oprócz stworzenia uniwersyteckiego klimatu debaty naukowej organizatorzy zadbali również o przybliżenie przybyłym prelegentom topografii, historii i kultury goszczącego ich miasta, zapewniając, w czasie wolnym, po obradach, wycieczkę po rzeszowskiej starówce, możliwość zwiedzenia Muzeum Dobranocek oraz uczestnictwa w koncercie jazzowym przygotowanym przez pracowników i studentów Instytutu Muzyki UR.

Następna, już XXIII, Międzynarodowa i Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna odbędzie się w Opolu.